



Lausunto

14.9.2020

VN/19859/2020

VN/19859/2020-PLM-32

JAKELU

## Puolustusministeriön lausunto hallituksen esityksen luonnoksesta liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt puolustusministeriön lausunto viitteen asiassa. Puolustusministeriö toteaa puolustushallinnon osalta, että esitys on kannatettava.

Puolustusministeriö haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että puolustushallinnossa on useita kansainvälisiä liityntäpintoja sisältäviä tehtäviä, joiden suorittaminen vaatii kansainvälistä liikkuvuutta.

Puolustusministeriö pitää tarkoituksenmukaisena, että lain soveltamista on mahdollista tarkentaa valtioneuvoston asetuksella. Puolustusvoimissa on omalla ohjeistuksella ja toiminnalla mahdollisuus vaikuttaa oman ja kansainvälisten sidosryhmiensä henkilöstön saapumiseen, oleskeluun ja toimintaan Suomessa siten, että valtion rajat ylittävän henkilöliikenteen vaikutuksen terveystilanteeseen voidaan huomioida tarkoituksenmukaisesti. Näin ollen puolustusministeriö pitää toivottavana, että puolustushallinnon tarpeet huomioidaan asetuksen valmistelussa.

### 1. Kansainväliset asevalvontasopimukset

Suomen ollessa muun muassa ETYJ:n asevalvontasopimusten piirissä, kyseeseen voi tulla rajallinen määrä poikkeustapauksia todistuksen esittämisvelvollisuudesta sopimusten täytäntöönpanon yhteydessä. Kansainvälisen asevalvonnan osalta Suomeen saapuvilla tarkastusryhmillä on diplomaattistatus. Kaikilla ryhmien jäsenillä ei kuitenkaan välttämättä ole diplomaattipassia, mutta sopimusten mukaisesti Suomella on velvollisuus järjestää ryhmille esteetön maahanpääsy. Tästä johtuen heiltä ei puolustusministeriön käsityksen mukaan voitane edellyttää negatiivisen testituloksen esittämistä. Puolustusministeriö kuitenkin toteaa, että tällä hetkellä käytännöksi on vakintunut lähes kaikkien ETYJ:n piirissä solmittujen asevalvontasopimusten jäsenvaltioiden osalta vaatimus negatiivisen testituloksen esittämisestä maahan saavuttaessa. Tällaista käytäntöä voidaan pitää perusteltuna myös jatkossa.

### 2. Sotilaallinen kriisinhallinta

Esityksen mukaan todistuksen mukanaoloa ei edellytetäisi Suomen kansalaisilta tai pysyvästi Suomessa asuvilta ulkomaalaisilta. Puolustusministeriö toteaa, että sotilaallisen kriisinhallinnan näkökulmasta tämä mahdollistaa operaatioissa palvelevan henkilöstön paluun operaatioista sekä matkustamisen palvelusvapaiden aikana Suomeen. Puolustusvoimat noudattaa esimerkiksi eri kriisinhallintaoperaatioiden operaatiokohtaisia lääkinnällisiä vaatimuksia henkilöstön liikkuvuuden osalta. Puolustusministeriön näkemyksen mukaan lakimuutos ei näin ollen vaikuttaisi suoraan kriisinhallintaoperaatioiden toimeenpanoon.

Puolustusministeriö kiinnittää huomiota kuitenkin operaatioissa sairastuneiden tai loukkaantuneiden evakuoitilentoihin, joiden toteuttamisessa saatetaan käyttää Suomen ulkopuolisia kaupallisia toimijoita. Evakuoinnin kohteena saattavat olla tapauksesta riippuen myös muiden maiden kansalaiset ja evakuoitilennon lentohenkilöstön kansalaisuus saattaa vaihdella.

Postiosoite  
Postadress  
Postal Address  
Puolustusministeriö

Käyntiosoite  
Besöksadress  
Office

Puhelin  
Telefon  
Telephone

Faksi  
Fax  
Fax

s-posti, internet  
e-post, internet  
e-mail, internet

PL 31  
00131 Helsinki

Eteläinen Makasiinikatu 8 0295 16001  
Helsinki +358 295 16001

kirjaamo@defmin.fi  
www.defmin.fi

Puolustusministeriö katsoo, että nämä lennot ja lentohenkilöstön lepoajoista mahdollisesti johtuva maassaolo tulee huomioida asetusvalmistelussa, siten että näissä tapauksissa ei edellytettäisi negatiivista testitulosta.

### 3. Kansainvälinen harjoitustoiminta

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan esitettävä lakimuutos ei myöskään rajoittaisi kansainvälisiin sopimuksiin perustuvaa, valtakunnan rajat ylittävää harjoitustoimintaa (Cross Border Training). Tämän tyyppiset harjoitukset toimeenpannaan yleensä ilma- ja merivoimien välisinä, eikä niihin pääsääntöisesti liity miehistöjen kanssakäymistä. Muissa tilanteissa noudatetaan tapauskohtaisia määräyksiä, joissa on huomioitu osallistujamaiden terveystilanne ja THL:n määräykset ja suositukset.

Lopuksi puolustusministeriön haluaa todeta, että Suomeen saapuvilta ulkomaalaisilta sotilailta ja sotilasosastoilta edellytetään aluevalvontalain mukaista lupaa saapua maahan. Suomessa sotilaat ja sotilasosastot toimivat Puolustusvoimien kutsumana ja noudattavat Puolustusvoimien antamia määräyksiä ja ohjeita.

Näin ollen puolustusministeriö esittää, että erikseen nimetyissä tapauksissa Suomeen saapuvien ulkomaalaisten sotilaiden ja sotilasosastojen osalta myönnetty lupa Suomeen saapumisesta vapauttaisi henkilöstön velvollisuudesta esittää negatiivinen testitulos. Päätös poikkeuksista voitaisiin tehdä esimerkiksi yhteistyössä pääesikunnan logistiikkaosaston lääkintähuoltosektorin kanssa. Merkintä vapautuksesta voitaisiin tehdä lupana tai vapautuksesta annettaisiin erillinen todistus.

### 4. Lopuksi

Edelleen puolustusministeriö katsoo, että lakimuutos ei vaikuttaisi puolustushallinnossa välttämättömään ulkomaan virkamatkustamiseen. Matkustamisessa huomioidaan jo nyt tehtävien hoitoon perustuva tarve suhteessa kohdemaan terveystilanteeseen. Myös Suomessa esimerkiksi yhteysupseereina palveleva, Suomessa vakituisesti asuva ulkomaalainen sotilashenkilöstö voisi matkustaa ilman todistusta.

Muilta osin puolustusministeriöllä ei ole puolustushallinnon osalta lausuttavaa.

Hallitusneuvos,  
lainsäädäntöjohtaja

Hanna Nordström

Vanhempi hallitussihteeri

Kosti Honkanen

Jakelu Liikenne- ja viestintäministeriö

Tiedoksi Kansliapäällikkö Jukka Juusti

Pääesikunta

Juhapekka Ristola, LVM  
Silja Ruokola, LVM  
Marika Järvenpää, Pääesikunta